

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Prenumerata wyszła: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagrańca, za niemiędzy pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednosłupowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 3, za wyraz. Najtansze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Plile: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p. A.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.

TEATR

„URANJA”

Program: od wtorku 1 do czwartku 3 kwietnia.

Zarzewie zemsty

Ciekawy dramat 2-oh częściach.
Jak robią interesa (komedia)
Dziennik Gaumont'a (nat.) || Dzień Lili (komiczny)
Nad program: **Dobre serduszko (dramat)**

NA SCENIE

Pod artyst. kier. J. CZESŁAWSKIEGO

W pułapce

Krot: chwila w 1-ym akcie.

TEATR

„ODEON”

II-ga Aleja № 43.

KRZEMIŃSKIEGO

Najstarszy w Królestwie

Telefon № 4—77.

Program: od wtorku 3 do piątku 4 Kwietnia 1913 roku (włącznie)

Ponieważ śmiech jest lepszym niż łzy więc zamiast dramatu—komedia

PAN DYREKTOR

Znakomita komedia
Bissona i Carre w 2-oh aktach.

Nie podpatruj (komiczne) | **DZIENNIK PATHÉ** № 206 a (Z natury)
Najniebezpieczniejszy z owadów **Mucha** (naukowy) **Rzeka Clejede** w Szkocji Z nat.

NA SCENIE Tylko kilka występów nieporównanego imitatora—transformisty damskiego
W. WĄCZAWSKIEGO
W FOTOPLASTYKONIE Triest—Pola—Flota austriacka.

II-ga Aleja

TEATR PARYSKI

Kinematograf

Telefon 834.

Program: od wtorku 1-go do piątku 4 kwietnia 1913 roku (włącznie).

Górna Austria (zdjęcia z natury)

A bodaj was wszyscy djabli! (komedia)

Szumowiny życia wielkomięskiego

współczesny dramat w 3-oh częściach, wykazujący z wstrząsającą realnością zawody i ból macierzyńskiego serca. Wrażenie niezatarte.

Na scenie pod artystycznym kierunkiem Fr. Stróżewskiego.
Nikt mnie niezna Komedia w 1-ym akcie wierszem Aleksandra hr. Fredro
Nad program: Antoni Kaczorowski znany baryton i humorysta odśpiewa a) „Zgubione serce” b) „Dymek z papierosa.”

KALENDARZYK

Dziś Ryszarda.
Jutro Izydora.
Wschód 5—35. Długość d. 12—59
Zachód 6—34. Przybyło d. 5—25
Wiadomości historyczne.
1025 Zgon Bolesława Chrobrego.
1734 Atak Józefa Potockiego na Warszawę.
Zamiar wygęły w myślenia pomroku
Złe jest przed czasem wykazać na słonce.
Niechaj rzecz cała, dokonania bliżka.
Jak piorun wprzódzi zabija niż błyska.
Adam Michewicz.

Agenci

inteligentni, energiczni potrzebni do rozpowszechnienia wydawnictw na rozplata. Solidny zarobek zagwarantowany. Oferty piśmiennie lub osobiście:
Warszawa! Oddział T-wa Kaigarskiego, „Kultura” Warszawa, Widok 10.

Kalendarz Częstochowski na rok 1913 Stanisława Rumszewicza p. Adwokata Przysięgłego jest do nabycia w drukarni F. D. Wilkoszewskiego II Aleja 38.

ZAKŁAD TAPICERSKI

2-ga Aleja № 31.
Poleca: duży wybór otoman dywanowych krepowych szezeloni w dermatoid ceratę materace, meble w różnych stylach przyjmując przeróbki starych. Zakładanie portjer firanek, rolet, markizy i t. p.
Z poważaniem **Ludwik LAPPÉ**

Tylko 2 występy opery włoskiej pod dyrekcją w Czwartek dnia 3 Kwietnia r. b. RIGOLETTO w Piątek dnia 4 Kwietnia r. b. ŻYDÓWKA. Paoli Dovani
szczegół w afizach. — początek o godzinie 8-jej minut 30 wieczorem.

Szlachetne serca.

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

Izabela otarła wprawdy lzy, ale spojrzawszy okiem zafalowanym na siostrę—odrzekła:

— Co nam z tego marzenia, co z tych planów, ty je oddawna układasz, od bardzo dawna jak sobie przypominam, a jednak ani jeden nie zięcił się dotychczas. A zresztą, skoro wydalasz się z domu i poznasz trochę świat, przyjemności jego, to i zapomnisz o dzisiejszych projektach, i o mnie.

— Zapomnę o tobie? zawtała Gertruda i przycisnęła silniej siostrę do łona. W tej chwili nie mówiła tego co czuła, ponieważ jesteś przekonana, że nie mam nic droższego uad ciebie na ziemi i że drogą mi pozostaniesz na zawsze. Sama nie pojmujesz, nie dałabyś wлары, zebym ja mogła zapomnieć o tobie. Nie—przecież po to wyrzynam się w świat, ażeby pracować dla was wszystkich, i ciebie zatem wybaczę z niewoli.

— Ty? ty? wybuchła Izabela—Gertrudo kochana, śnisz chyba, marzysz?
— A ja ci powiadam, że to moje niezłomne postanowienie — przerwała Gertruda głosem pewnym. Tybys przynajmniej nie powinna powątpiewać o tem, ty szczególnie, bo byłaś świad-

kiem moich nstowań zapobieżenia niedostatkowi. Wiesz, że pracować umiem, choć w kuchni jestem próżniakiem, bo dla mnie gospodarstwo kuchenne, to najpodniejsze w świecie zajęcie. Ale za to silną jestem i kiedy potrzeba pracować, potrafię i wydołam za trzy osoby. A zatem siostrzyczko moja, połóż ufność we mnie, a nie gadaj że mogę zapomnieć o tobie, raczej bądź przekonana, że żyć będę tylko dla ciebie. Przyrzeczysz—ze mi, że nigdy w tobie inna myśl o mnie nie postanie?

Izabela sprzięła w oblicze pełne zapalu siostry, objęła ją za szyję i szepnęła:

— Tak Gertrudo, wierzę ci i w tobie jednej pokładam nadzieję.

To rzekłszy przycisnęła siostrę silniej i umilkła, a po chwili znnowu zagadnęła:

— Przypuściw ezy, że ciotka Ludwika wzięwszy cię do siebie, zapieze ci cały majątek, wiedzy wezmiesz mnie do siebie i zakosztuj w całej pełni życia swobodnego.

— Niech mnie Bóg zachowa od tego, zebym ciotce Ludwice miała zawdzięczać moją przyszłość—przerwała Gertruda. Nie chcę tego, zupełnie inaczej obmyślałam sobie przyszłość, gdyż chcę ją zawdzięczać własnej mojej pracy. Chcę zapracować na niezależność dla nas obu. Mam wprawdzie dopiero sześciasto lat, ale w samotnych chwilach rozmyślałam wiele i czuję duszę, która mnie przeniesie na szersze pole

działalności, po za zakres czynności kobiecej. Chcę zostać zawsze niezależną i dla tego nie wyję nigdy za mąż. Praca musi mi być zapewnić i tej pracy poświęcę całe życie, bo jako gospodyni domu złebym spełniła moje obowiązki, może nawet niechętnie. Proszę cię więc, nie wspominać nawet o sukcesji. Tembardziej jednak nie chcę sprzedawać się mężczyźnie i wiązać mego losu z jego dołą. Zdaje mi się, że znajduję zajęcie w jakim bliżej, a wtedy, moja droga na niczem zbywać ci nie będzie i będziemy szczęśliwie. Cały majątek ciotki Ludwiki nie uszczęśliwiłby nas tak, jak będziemy szczęśliwie zawodzącącaj wszystko sobie.

— I ojedziesz mimo to z ciotką Marjaną do Elfborg, ażeby się tam zabawić?—rzekła Izabela tonem nieukontowana.

— Oczywiście, że pojedę, najprzód dla tego, zebym spełnić życzenie ciotki Marjanny, a powtóre, zebym się trochę rozerwać. Nie myślę jednak bynajmniej starać się o względy ciotki Ludwiki.

— To źle robisz przecie—przerwała Izabela, bo gdyby cokolwiek uczyniła dla ciebie, to mogłabyś mnie prędzej wyzwoić z tej niewoli, a gdybyś została jej sukcesorką — to i ja bym także była bogata.

— Ale ja nie chcę być jej sukcesorką—odparła Gertruda niechętnie i odsunęła lekko siostrę, a powstając dodała:
— Już jedenasta, idźmy spać, ty i tak wyglądasz bardzo znużona.

Na tem skończyła Gertruda i zaczęła pomagać siostrze rozbiierać się.

Gdy Izabela usnęła, ukiełła Gertruda kolo jej łózka i pomodliła się po cichu, błagając o zdrowie i pomyślność siostry.

Jak różne zyczenia i prośby wychodziły z ust obiedwu siostr.

Izabela błagała Boga tylko o swobodę, o życie wesole i bez trosk, podczas gdy Gertruda zasyłała gorące modły o wytrwanie i błogosławieństwo dla swojej pracy.

II

Elfborg była to prawdziwie pańska i piękna rezydencja położona u wybrzeża w okolicy nader żytnej, z najżyźniejszych w Szwecji, oddalona o pięć mil od miejsca zamieszkania rodziny Axenberg.

Postadłość ta mimo wiele obiecującego nazwana, mogącego naprowadzać na myśl o starożytności, była założoną w nowszych czasach, to też braku tu wszelkich romantycznych wspomnień i legend tradycyjnych. Być może, iż kiedyś w wiekach zamierzonych stał tu jaki zamek starożytnością szanowany, a ponurością grozy, ale lud w okolicy nie wiedział o tem i nie opowiadano o niczem podobnem.

(d. c. n.)

Zatrucie krwi i jego leczenie.

Nie tylko choroby skórne, lecz wogóle większość chorób pochodzą z zanieczyszczenia krwi. Obciążeniu krwi substancjami trującymi zawzięci lekarze jakas choroba i dlatego leczenie miejscowe nie będzie celowe; wszystkie krew musi być oczyszczona za pomocą kuracji zasadczej. Leczenie krwi przez jej oczyszczenie można przeprowadzić w każdej porze roku, ponieważ w krwi stale gromadzą się substancje trujące i dlatego lu dzie, dotknięci jakakolwiek chorobą, powinni natychmiast rozpocząć kurację zasadcza. Ale należy zupełnie odrzucić przestawiając z naukowego punktu widzenia niedorzeczne poglądy, jakoby jakikolwiek środki przeczyszczające mogły działać na oczyszczenie krwi. Środki przeczyszczające może w ostateczności czasowo usunąć uporczywą obstrukcję, ale w żadnym razie nie może poprawić należyte składu chemicznego krwi. Można prawie z pewnością powiedzieć, że w przybliżeniu dziewięć dziesiątych wszystkich chorób oraz wszystkie choroby przemiany materii, stary zapalne organów wewnętrznych, wszystkie cierpienia, wywołane zastojem krwi mają za przyczynę zły skład krwi, czyli innymi słowami „zatrucie krwi”.

Do takich chorób należą: podagra, reumatyzm, choroba cuktrowa, otuszczenie, niedokrewność, rozmaite choroby skóry, żółci, wątroby, serca i nerek, wodna opuchlina, rewalgia hemoroidy, asmia, bicie serca, bóle głowy, zębnienie nóg, skłonność do katarów, zapalenie organów oddechowych i trawiennych i wiele innych. Ktoby uważał za nieprawdopodobne, by tyle różnorodnych chorób powstać mogło z jednej, tej samej przyczyny, ten niech weźmie pod uwagę, że jeżeli krew nie zawiera prawidłowego składu chemicznego i brak jej niezbędnych soli mineralnych, to nie ona przyjmować do płuc potrzebnej do pracy komórki w organizmie ilości tlen, co wywołuje choroby. Z tego samego powodu krew nie może wydzielać kwasu moczowego, który gromadzi się w krwi i czyni ją gęstą. Skutkiem tego znowu powstają zastój krwi, zapalenie i zakłócenie działalności serca, co potwierdzi każdy lekarz. Gdy krew się po prostu, to jest oczyści, cierpienia te mizna. Najlepszym znanym środkiem, czyszczącym krew jest sól mineralna „Naurastal” dr. Schredera. Przytoczymy tu dwa z mnóstwa listów dziękczynnych, jako dowód prawdy słów naszych:

„Pański „Naurastal” bardzo skutecznie pomógł córce mojej. Gdy ona moja zamówiła u Pana ten środek, mało liczyłam na skutek, gdyż rozmaite środki i pomoc lekarska okazały się bezużytecznymi. Lecz, ku wielkiej mojej radości, wszystkie objawy chorobliwe, które mnie niepokoiły, jako to niedokrewność, kaszel, utrata apetytu-zniknęły prawie po użyciu pańskich pastylek. Mam nadzieję, że ostatnia partja nadesłanych pudełek córka moja wyleczy ostatecznie. Wyrażam panu wdzięczność swoją i gotów jestem rozpowszechniać doskonały środek pański. Urzędnik A. Klimow, Ryga, 11 Listopada 1911 r.

„Niniejszym zawiadamiam Pana, że otrzymałem preparat pański, za co dziękuję. Mogę powiedzieć, że prostrstu spełnił cud. Dotychczas cierpiałem okropnie na ból głowy i zimno nóg, lecz po użyciu dwóch pudełek „Naurastal” cierpienia te prawie zniknęły. Proszę o wysłanie jeszcze dwóch pudełek swego „Naurastalu”. Postaram się zalecać środek pański wszystkim. A. Wins Człomak, 9 Stycznia 1912 r.

Okazuje się, że środek ten jednakowo skutecznie podziałł przeciwko rozmaitym chorobom, co dowodzi, że zasadcza przyczyna wszystkich chorób jest ta sama nieczystość krwi. Środek ten zalecać możemy z czystym sumieniem tem bardziej, że próba nie kosztuje, a skutek jej zapewniony. Proszę przysłać, powołując się prostrtu na niniejsze ogłoszenie adres swój do: doktorowi med. G. Schrederoi, S. Petersburg 8, skrzyżowania przelowa № 286, aby otrzymać nietylko próbne pudełko środka tego bezpłatnie, ale także nadzwyczaj ciekawą książkę o pochodzeniu i rozwoju wielu chorób.

Radzimy pospieszyć się, gdyż każdy postara się skorzystać ze sposobności, aby spróbować bezpłatnie tak skutecznego środka, który pomógł tysiącom osób. Doprawdy to warte poczłwki.

ZEGARMISTRZ
Józef Pazderski
Poleca swe magazyny: w Warszawie, Bracka 9, telef. 192-60. W Częstochowie II Aleja № 35, telefon № 436
Zegary włoskie: Duży wybór zegarów sciennych, zegarków kieszonek, dewizek. Wszelkie naprawy dokładnie i tanio. Wielki wybór biżuterii złotej i srebrnej.
Firma egzystuje od 1698 roku.
0574.

SPRZEDAM gramofon koncertowy 45 płyt za bezcen. Ostatni Grosz, Poczekaj, dom Piszczki. Można zastać od godz. 12 i pół do 2 ej Ma-

KEFIR czysty, z żelazem lub z pepsyną wyrabia aptka A. Wioślńskiego pod Jasną Górą. Kefir może być dostawiany do mieszkań. Butelka k. 10

Do nauki
kapeluszy potrzebne pani-niki Salon młd W. Krzyżanowskiej ulica Dojazd Nr. 5 pierwsze piętro Wyprzedz kapeluszy niższej kosztu. 0181

AKUSZERKA
Janina Dura
ul. Teatralna Nr. 17 m 14 Poleca swoje usługi 0262

Stoma
nasienie graszaki ty-mo-teuszu buraki ćwikłowe do sprzedania w majątku Jaskrow Wiadomość na miejscu lub skrzyżka p. Nr. 82. 0275

Pokój
umieblowany z cieżdżym umeblowaniem utrzymanem Teatralna 31 i e piętro. 518

Potrzebny
stróż zaraz Teatralna 8 Płomiński. 533

Skradziono
w kiel z wystawienia Feliksa Fajorleja żyrowy przyprzeł odwika Kryka zapłacony Zastrzeza się przed nabyciem. 545
Nowa № 46
tanie 2 poko e z kuchnią od 1-go Kwietnia do wynajęcia. 369

Do sprzedania
piętno kwitnoge hijosen ty tulipany, lilje azalie i inne kwiaty, oraz sala ta do jedzenia i rozkiewki także potrzebne uczniowie do ogrodnictwa Zakład Ogrodnictwa Humbertowska 10 Tel. 19 0245

Sklep
spożywczy do sprzedania na ulicy Sakelnej Wiadomość bliższa sklep Makowskiego III Aleja Nr. 53. 99 4

Do kasy
gminnej pożyczek-oznaczęd. w gminie Grabówka potrzeba jednorazowo lub częściowo 15,000-20,000 rb. wkładów na 5% na każde żądanie i z terminami Prowadzący kasę A. Karozewski. 505

Ziemniaki
sprzedaje ziemniaki do jedzenia i sadzenia reproduktowane oryginalnie
1) Prof. Wohltmas ulepszone b. plenne.
2) Richters Maerker
3) Cimballa Silesia męczyństwo do 24g średnio pod kor. 1 rb 80 k. a dostawa do Częstochowy dwa ruble pod 30 k. Ziemniaki wykultnne stożowe sprowadzone w roku zeszłym reproduktuje.
1) Klejnot Agnel'ego klejby wagi do 1 1/2 funta sztuka pochodzenia Węgierskie.
2) Profesor Delbrück wczesne.
3) WARSZAWSKI bardzo wczesne pod 50 kop. lo ko Częstochowa 60 kop Zamówienia przyjmują Częstochowa posthalteria Aleja I-a Nr. 4 albo na miejscu plantacyji fol. Biała góra LIPINSKI

Do sprzedania
dłgowe spryski i słopy Teatralna Nr. 29 telefon Nr. 270 Zakład bednarski Kopydowski. 492

50 kop.
funt masta deserowego w wyborowym gatunku ogórki i kapusztę kwasoną ser hlandzki **Śmietankowy litewski mleko** 2 rsz dziennie świeżo poleca: MLECZARNIA i OWOCARNIA G. SCHLEJHER II-ga Aleja № 19. 20-60

WYŻYMACZKI
Madame Sans Gène.
ZELAZKA do prasowania i kuchenki spirytusowe
Kuchenki naftowe „Primus“ oryginalne Szwedzkie wagi sprężynowe Salters.
MASZYŃKI DO SIEKANIA MIĘSA
Naczynia i przybory kuchenne.
Maszynki do lodów. Polecają
KRZYSZTOF BRUN i SYN
skład towarów żelaznych i narzędzi w Warszawie, Plac Teatralny. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

KRAWIEC
Chrześcijańska pracownia
Najlepiej najtaniej wykonywa
PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego Marksa
ul. Ogrodowa № 26.
vis a vis Nowego kościoła św. Rodziny.

„KINO-WANDA”
Kraków ul. sw. Gertrudy 5.
Na ogólne żądanie Sz. Publiczności przedłużone zostało

QUO-VADIS
Henryka Sienkiewicza
Do 7 Kwietnia r. b.
Porządek programu: Od godz. 2-4, od 4-6, od 6-8 od 8-10 i od 10-12.

POKOST
C. Ch. Szmidta w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb „**WACŁAWA ORŁA**”
w Częstochowie, III Aleja 46.

Wyższa Szkoła Kroju
pod osobistym kierunkiem mistrzyni cech warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej złotym dużym medalem w akademii krawców
H. GNIEWKOWSKIEJ,
oraz pierwszorzędną pracownią ubiorów Dojazd № 5 I piętro front

W sobotę d. 5 Kwietnia w Reursie Rzem. przem. Aleja I № 9 zakończenie **lekcji tańców** oraz ostatnia w tym sezonie Zabawa **Taneczna** program wielce urozmaicony na zakończenie **ko-tylon** Początek o godz. 8 w.

Władysław Skrzyński,
technik
Zawiercie, Marszałkowska 6.
Sporządza plany sytuacyjne koleje, dróg i miejscowości, oraz kosztorysy i plany na budowie.
Szacuje nieruchomości, podlegające sporom sądowym. Prowadzi ubezpieczenia w instytucji rządowej.

A. DĘBICKI
Geometra przysięgły
Teatralna 29 m. 14 parter telef. 802
Wykonuje wszelkie roboty Mier-nicze

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz **na podkładzie kaolinowym,**
POSADZKI TERAKOTOWE (stale na składzie)
ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja II 20 Telefon 93